

[Sigsgaard.]

gynder at føje kunsthåndværket til, for når kunsthåndværket er kunst, så er det billedkunst, og så skal det støttes som billedkunst af kunstfonden.

Kunstfonden skal jo sikre kunstneren en vis frihed fra det kommercielle pres, og man bryder efter min mening afgørende med formålet, hvis kommercielle interesser nu skal trækkes ind i fonden. Ministeren vil have Kunsthåndværksforeningen ind i repræsentantskabet. Man kunne spørge, om ministeren ikke ved, at denne forening er fuldkomment domineret af industrien, at virksomhedernes kontingent er mange gange større end de øvrige medlemmers, at den nuværende formand betegnende nok også er formand for Georg Jensen Sølv, og at industriens folk har stor overvægt i bestyrelsen. Det er også sådan, at mange gode kunsthåndværkere af disse grunde ikke ønsker at være medlem af foreningen.

Med disse bemærkninger har jeg villet pege på det yderst betænkelige i at drage kunsthåndværket og formgivningen ind under kunstfonden.

Vi ser det som vor opgave i kulturpolitisk henseende at pege på det i de moderne kunstneriske udtryksformer, der er med til at afvise den massive puritanske og trykkende bedsteborgerkultur, der jo helt er styret af merkantile interesser. Jeg må tilføje, at det er umuligt at tale om Statens Kunstfond, hvis man ikke hele tiden samtidig holder sig for øje, at kunstpolitik uden at være kædet sammen med f. eks. boligpolitik, socialpolitik, uddannelsespolitik kun er med til at bevare det bestående klassesamfund.

Vi ønsker altså den kunstpolitik fremmet, der får mennesker til at erkende og ændre deres situation og virkelighed, og ikke den, der fremmer en romantisk flugt fra virkeligheden og en pacificering. Vi vil altså ikke være med til at holde liv i borgerskabets paradekultur bakket op af ugepressen og sensationsjournalistikken og ser en opgave for kunstfonden i at modvirke det. Men hvis der skal blive indhold i disse ord, må vi opfordre til, at man tager fat på kunstens indhold i højere grad end på kunstens form, og jeg synes af de foregående ordførerindlæg at kunne forstå, at man agter at behandle det forslag, der er kommet her, grundigt i udvalget, og det er jeg tilfreds med. Jeg håber, man vil nå

frem til at undgå det, som jeg mener er forringelser af kunstfonden, og som der her er stillet forslag om, og at man i enighed vil kunne undgå dem.

Ministeren for kulturelle anliggender (K. Helveg Petersen): Der er peget på en lang række enkeltheder; det er givet, at det må vi gemme til udvalgsarbejdet. Der er også til løb til en ret vidtgående filosofien over, hvordan man skal gribe hele dette spørgsmål om kunstnerstøtte an. Jeg indrømmer, at mange af de synspunkter, som hr. Sigsgaard her til sidst fremsatte, må jeg ved denne lejlighed afstå fra at komme ind på, men jeg tør nok sige, at det kan ikke være rigtigt, at kunstfonden, sådan som den har været administreret, og sådan som den tænkes administreret, vil give plads for den, skal vi sige paradeudvikling, eller hvilket udtryk det nu var, hr. Sigsgaard brugte, som han altså frygter for. Der er ikke den allermindste anledning til at antage, at der i sammenhæng med de forandringer, der er foreslået i loven, skulle ske en forringelse af mulighederne for at højne det kunstneriske niveau.

Der er et centralt spørgsmål, som jeg er nødt til at sige lidt om, det er spørgsmålet om udvidelsen af kunstfondens virksomhed. Det er jo et spørgsmål, som de fleste ordførere har været inde på. Jeg vil gerne sige, at det jo er et spørgsmål, som næsten hele tiden siden vedtagelsen af loven i 1964 har været under debat. Det fremgår af folketingsudvalgets betænkning i maj 1964, at udvalget havde været inde på at drøfte en udvidelse af lovens område, sådan at også andre grupper end skabende kunstnere kunne komme med, og man henstillede til ministeren, at man skulle være opmærksom på spørgsmålet i forbindelse med lovens revision, sådan at man søgte tilvejebragt en række erfaringer, et materiale med hensyn til art og omfang af støtten til andre grupper end skabende kunstnere.

Nu har man ikke haft mulighed for i noget større omfang at gøre erfaringer med hensyn til udvidelser, fordi vi simpelt hen ikke i kulturministeriet har rådet over midler hertil. Rådighedsbeløbene er ikke store nok, kun inden for filmkunsten har der været muligheder takket være de støttemuligheder, der her foreligger. Men det, der står fast, er jo, at der har været en almindelig interesse